

УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут обліку, аналізу та аудиту Кафедра управлінського обліку, бізнес-аналітики та статистики

Рівень вищої освіти:

другий (магістерський)

Галузь знань:

07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність:

071 «Облік і оподаткування»

Освітньо-професійна програма:

«Митна логістика»

СИЛЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни «МИТНА СТАТИСТИКА»

Науково-педагогічні працівники, що забезпечують викладання дисципліни:

Параниця Надія Володимирівна

к.е.н., доцент, доцент кафедри управлінського обліку, бізнес-аналітики та статистики

Електронна пошта: n_paranytsya@ukr.net

Інтернет-посилання на електронний ресурс дистанційного курсу в системі Moodle:

<http://moodle.nusta.edu.ua/course/view.php?id=2012>

1. Обсяг навчальної дисципліни (для денної / заочної форм навчання)

Загальна кількість годин – 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них:

– лекційних занять – 16 / 2 год.;

– практичних занять – 14 / 2 год.;

– індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача – 2 / 2 год.;

– самостійна робота – 58 / 114 год.

2. Актуальність навчальної дисципліни

Глобалізація та посилення інтернаціоналізації міжнародної економіки призводить до підвищення ролі зовнішньоекономічної діяльності в розвитку країн. Зовнішньоекономічні зв'язки та міжнародна економічна діяльність в цілому відіграють важливу роль, внаслідок чого збільшується роль міжнародної економічної статистики та статистичних методів аналізу міжнародної економічної діяльності зокрема.

3. Мета, завдання, об'єкт та предмет навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: надання студентам знань про способи і прийоми збирання, зведення і статистичного аналізу кількісної інформації про переміщення товарів через митний кордон України, формування у студентів навичок збирання та статистичної обробки інформації про зовнішню торгівлю товарами.

Завдання навчальної дисципліни:

– розробка програм статистичних обстежень, обробки і зведення даних;

- обчислення та інтерпретація статистичних показників зовнішньоекономічної діяльності;
- аналіз масивів статистичних даних;
- вимірювання інтенсивності динаміки та щільності зв'язку;
- визначення факторів, які формують рівень, варіацію і розвиток зовнішньоекономічних явищ та оцінювання сили їхнього впливу;
- використання системи національних рахунків у ході розрахунків статистичних показників та їх аналізу;
- аналіз тенденцій розвитку митної справи України;
- надання консалтингових послуг споживачам узагальненої митної статистичної інформації.
- сприяти оволодінню основами роботи з прикладними статистичними пакетами програм обробки і представлення даних для ЕОМ;
- сприяти організації самостійної роботи.

Об'єктом навчальної дисципліни виступають людське суспільство, явища і процеси суспільного життя.

Предметом навчальної дисципліни є розміри й кількісні співвідношення масових явищ і процесів у митній справі.

4. Загальні та спеціальні програмні компетентності навчальної дисципліни

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти *компетентностями*:

ЗК.4. здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК.5. знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

СК.3. здатність визначати перспективи розвитку організації.

ФК1. застосовувати нормативні, методичні та інші керівні матеріали з питань державної митної справи для ефективної діяльності та прийняття управлінських рішень;

ФК 2. використовувати основні положення Митного кодексу України, та інших законів України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України в процесі практичної діяльності;

ФК 3. використовувати знання митного законодавства та державних стандартів України;

ФК 4. застосовувати положення митних конвенцій, міжнародних конвенцій та угод з різних аспектів міжнародної торгівлі і перевезення, документів міжнародних організацій, а також документів, які супроводжують перевезення і оформлення товарів, їх ролі і місця в загальній системі регулювання сфери ЗЕД на сучасному етапі розвитку світогосподарських зв'язків;

ФК 5. надавати консультації щодо застосування законодавчих і нормативно-правових документів з питань державної митної справи.

ФК 6. контролювати дотримання суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності установленого законодавством порядку переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України;

ФК 7. застосувати відповідно до закону заходів тарифного та нетарифного регулювання під час переміщення товарів через митний кордон України і після завершення операцій митного контролю та митного оформлення;

ФК 8. аналізувати фінансово-господарську діяльність учасників ЗЕД, виявляти в ній митні ризики.

5. Методи та форми навчання в межах викладання дисципліни

Лекційні заняття, лабораторні заняття, самостійну та індивідуально-консультаційну роботу, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання у системі Moodle.

6. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретико-організаційні основи митної статистики.

Тема 2. Методологія статистичного спостереження в митній статистиці.

Тема 3. Зведення і групування в митній статистиці.

Тема 4. Ряди динаміки в митній статистиці.

Тема 5. Статистичні методи вивчення взаємозв'язків в митній статистиці.

Тема 6. Торгівельний баланс України.

Тема 7. Статистичне дослідження товарної та територіальної структури зовнішньої торгівлі.

Тема 8. Статистика цін та індексний метод у зовнішньоекономічній діяльності.

Тема 9. Спеціальна митна статистика.

7. Організація поточного та підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового контролю знань в межах викладання дисципліни передбачає виконання:

- двох модульних контрольних робіт;
- залікової роботи наприкінці вивчення курсу.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів

Результати поточного контролю обов'язково відображаються викладачами у «електронному журналі» модулю «Деканат» Автоматизованої системи управління «Управління університетом». Порядок ведення електронного журналу регламентується відповідним наказом ректора.

Практичні заняття та самостійна робота					ІНДЗ	Модульна контрольна робота № 1, № 2 (підсумковий тест)	Сума
Змістовий модуль 1							
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	2	16	50
6	6	6	7	7			
Змістовий модуль 2							
T.6		T.7	T.8	T.9	2	16	50
8		8	8	8			
					4	16	100

T.1 – T.9 – теми змістовних модулів.

ІНДЗ – індивідуальні науково-дослідні завдання: написання рефератів, наукової тези, наукової статті або виступ на конференції з презентацією.

Оцінка завдань здійснюється таким чином:

- а) контрольне завдання – 0-5 балів;
- б) підсумкова контрольна робота - 0-50 балів.
- в) індивідуальні завдання – 0-15 балів;
- г) систематичність та активність на практичних заняттях – 0-5 балів;
- д) лабораторні роботи – 0-10 балів
- е) розрахункова робота – 0-10 балів.
- є) самостійна робота – 0-5 балів.

Індивідуальна робота студентів полягає в опануванні теоретичного матеріалу тем дисципліни при виконанні завдань, які видаються кожному студентові викладачем на початку семестру. Кожне завдання оцінюється за шкалою 5; 2,5; 0 балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент – 15 балів.

За колективну та індивідуальну роботу на практичних заняттях студенти можуть отримати максимально 5 балів. Протягом семестру студент повинен одержати не менше трьох оцінок в 4-х бальній системі (2,3,4,5), з яких виводиться середній бал. При обчисленні середнього балу оцінки «2» не зараховуються в загальну суму балів. Наприклад, оцінки 5,4,2 – дадуть суму балів 9, а середній бал при цьому буде $9:3=3$.

Якщо середній бал буде від 4,8 до 5,0, то за поточну успішність нараховується 5 балів, від 4,5 до 4, 7 – 4 бали, від 4,3 до 4, 4 – 3 бали, від 4,0 до 4, 2 – 2 бали, від 3,1 до 3,9 – 1 бал, менше 3,0 – 0 балів, відсутність оцінок – 0 балів.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен / диф. залік	залік
90-100	A	відмінно	високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
70-79	C	добре			
60-69	D	задовільно			

50-59	Е	достатньо	середній (репродуктивний)		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	низький (рецептивно- продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту			

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності студента, залікову книжку, індивідуальний навчальний план студента (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

9. Результати навчання в межах викладання дисципліни

Програмними результатами навчання відповідно до освітньо-професійної програми є:

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> <https://ips.ligazakon.net/document/view/t124495?an=170>

2. Митна статистика України: статистичний довідник / П. В. Пашко, О. Ю. Ушаков, Т. М. Паянок, Я. О. Остапенко, Н. В. Параниця ; Держ. фіскальна служба України, Ун-т держ. фіскальної служби України. – Ірпінь, 2017. – 422 с. – (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 97). URL: <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/doc/2116>

3. Зовнішня торгівля України. Митна статистика (1991-2016 роки): статистичний довідник / Г.А. Болдышев, Д.В. Лысенко, Л.Г. Козык, О.Ю. Ушаков. Видавництво Знання. 2018. – 695 с. URL: <https://www.yakaboo.ua/zovnishnja-torgivlja-ukraini-mitna-statistika-1991-2016-roki.html#tab-attributes>

4. Бережнюк І.Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти / І.Г. Бережнюк. – Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2009. – 453 с.

5. Захарова О. В. Міжнародна економічна статистика : навч. посіб. / О. В. Захарова. – Маріуполь : МДУ, 2014. – 148 с. URL: <http://repository.mdu.in.ua/jspui/handle/123456789/441>

6. Досвід країн ЄС у сфері державного регулювання розвитку інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва URL: <http://www.academia.org.ua/?p=976>.

7. Угода про асоціацію між Україною та ЄС URL: <http://www.zoda.gov.ua/article/1432/ugoda-pro-asotsiatsiju-mizh-ukrajinoju-ta-jes.html>. 23. «Митний кодекс України» / Коментар до ст. 6 П.В. Пашка. – Одеса: Пласке, 2012. – 280 с. – Сер. книг: «Митна справа в Україні».

8. План дій Україна-ЄС URL: <http://esbs.kiev.ua/uk/spivprasya-mizh-ukrayinoyu-ta-yes/plan-diiy-ukrayina-yes>.

9. Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни «Митне право» для студентів напряму підготовки 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» / Н. С. Марценко / - Тернопіль : ТНТУ, 2018 - 120с. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/25709/1/%D0%9C%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%B5%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE_%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%962018.pdf

10. Науменко В.П., Пашко П.В., Руссков В.А. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. – К.: Знання, 2006. – 394 с.

11. Основи митної справи: Навч. посібник/ За ред. П.В.Пашка. – 2-ге вид., пер. і доп. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 318с.

12. Основы таможенного дела в Украине Учебн. пособие/ Под. ред. Н.Н.Каленського, В.П.Пашка. – К.: О-во "Знання" – КОО, 2003.- 493с.

13. Концептуалізація інституту уповноважених економічних операторів: проблеми забезпечення балансу безпеки та спрощення міжнародної торгівлі: монографія; за заг. ред. І. В. Несторишена та В. А. Туржанського. – Ірпінь-Хмельницький, ФОП Стрихар А. М. 2017. – 214 с.

14. Інститут митної вартості імпортованих товарів в Україні: актуальні питання та вектори розвитку [Текст] : кол. моногр.; за заг. ред. І. Г. Бережнюка. – Хмельницький: ФОП Стрихар А. М., 2017. – 430 с.

15. Управління митними ризиками: теорія та практика: монографія; за заг. ред. І. В. Несторишена та В. А. Туржанського. – Ірпінь-Хмельницький, 2018. – 302 с.

16. Лісун Я. В. Статистичний аналіз франчайзингу сфери громадського харчування та торгівлі в Україні / Я. В. 267 Лісун // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр "Економічна думка", 2015. – С 45–52.

17. Шкурупій О.В. Митна статистика: навч. посіб./ О.В. Шкурупій, Ю.Ф.Строчишин, Л.І.Вишневецька – К.: «Центр учбової літератури». 2014. – 224 с.

Допоміжна література:

18. Заєць С.В., Томіленко В.М. Статистика - Statistics: підручник. - Ірпінь: ВЦ НУДПСУ, 2015. - 512 с.

19. Костюк В. О. Прикладна статистика: навч. посібник / В. О. Костюк; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 191 с.

20. Назарова О.Ю. Статистика фінансів: Навчально-методичний посібник. / Назарова О.Ю., Чуприна О.А. – Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. – 123 с.

21. Кремень В.М. Математична статистика: Навч. посібник / В.М. Кремень, О.І.Кремень. – К.: «Центр учбової літератури». 2017. – 368 с.

22. Мальчик М. В. Математична статистика навчальний посібник. /М. В. Мальчик, С. І. Галашко, А. І. Пелех.– К.: «Центр навчальної літератури». 2017. – 184 с.

23. Методичні рекомендації та завдання для виконання практичних робіт з дисципліни «Фінансова математика» студентами спеціальності 6.030502 «Економічна кібернетика» 06-11-44 / Грицюк П.М., Бабич Т.Ю. – Рівне: НУВГП, 2016. – 50 с.

24. Лутчин Н.П. Статистика фінансів: навч.посібник / Н.П.Лутчин, А.К.Миронюк .-2-е видання виправлене і доповнене. Навчальний посібник. – Львів:Новий Світ-2000, 2015. - 324 с.

25. Гребельник О.П. Основи митної справи: Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2003.- 600 с.

26. Тюріна Н.М. Карвацка Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. навчальний посібник. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 408 с.

27. Митна справа. У 3-х томах. Том 1: Навч.посібник. – Курс лекцій / За ред. Войцещука А.Д. – К.: Видавництво ТОВ “ВД Манфактура”, 2006. – 412 с.

28. Митна справа. У 3-х томах. Том 2: Навч.посібник. – Курс лекцій / За ред. Войцещука А.Д. – К.: Видавництво ТОВ “ВД Манфактура”, 2006. – 464 с.

29. Митна справа. У 3-х томах. Том 3: Навч.посібник. – Курс лекцій / За ред. Войцещука А.Д. – К.: Видавництво ТОВ “ВД Манфактура”, 2006. – 440 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

30. Офіційний сайт Міністерства фінансів України: <http://www.minfin.gov.ua>

31. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України: <http://www.me.kmu.gov.ua>

32. Офіційний сайт Національного банку України: <http://www.bank.gov.ua>

33. Офіційний сайт Державної податкової служби України: <http://www.sta.gov.ua>

34. Офіційний сайт Державної служби статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>

35. Офіційний сайт Державної казначейської служби України: <http://www.treasury.gov.ua>

36. Офіційний сайт Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України: <http://www.dfp.gov.ua>

37. Офіційний сайт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку України: <http://www.ssmc.gov.ua>

Міжнародні видання:

38. Trade in goods, by main world traders – [tet00018]; Imports in million of ECU/EURO URL: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/refreshTableAction.do;jsessionid=9ea7974b30dde75c3b71759b4127ba9df9bb4e3fbe01.e34SbxiPb3uSb40Lb34LaxqRb30Ne0?tab=table&plugin=1&pcode=tet00018&language=en>

39. Aviation policy and geopolitics 2012. Chicago, USA: Boeing corporation, 2012 [Electronic resource] – Mode of access : <http://www.boeing.com>.
40. Current Market Outlook 2010-2030. Chicago, USA: Boeing corporation, 2012 [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.boeing.com>.
41. ICAO Strategic Objectives 2014-2016 [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.icao.int/abouticao/Pages/Strategic>.
94. Global Market Forecast 2011-2050. France: Airbus, 2011 [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.airbus.com>.
42. Bhagwati J. Termites in the Trading System : How Preferential Trade Agreements are Undermining Multilateral Free Trade / J. Bhagwati. – Oxford : University Press, 2008. – 144 p. 270
43. Keet P. South Africa and the Non Aligned Movement in an Area of Regionalization and Globalization / P. Keet, R. De Villiers – Huntington : Pretoria, 1999. – 47 p.
44. Lasku D.-N. International Marketing. Managing Worldwide Operations in a Changing International Environment / D.-N. Lasku– Third Edition, Atomic Dog Publishing (Thomson), 2003. – 315 p.
45. Vernon R. International Investment and International Trade in the Product Cycle / R. Vernon // The Quarterly Journal of Economics. – 1966. – May. – p. 190–207.
46. Scholte J. A. The Sources of Neoliberal Globalization / J. A. Scholte // Overarching Concerns Program Paper. United National Research Institute for Social Development. – 2005. – № 8. – 38 p.
47. David Ruppert. Statistics and finance. Springer-Verlag New York LLC. 2014. – 476 p.
48. Government finance statistics manual 2014. – Washington, D.C. : International Monetary Fund, 2014. – 471 p.
49. International Financial Statistics Monthly Print Subscription. World Economic Outlook, October 2016 : Subdued Demand: Symptoms and Remedies. 2016. – 277 p.
50. Author/Editor: Marialuz Moreno Badia Fiscal Monitor, October 2016 : Debt: Use It Wisely. 2016. – 74 p.
51. Global Financial Stability Report, October 2016 : Fostering Stability in a Low-Growth, Low-Rate Era. 2016. – 106 p.
52. Robert the Evangelist. Business Winning: A Guide for a Manager to Create a The Business of Winning: A Manager's Guide to Building a Championship Team at Work, 2005. – 248 c.